

NOORDWOORD

Missie en visie

Wij geloven dat literatuur vragen kan oproepen en antwoord kan bieden. Ze kan inspireren, verrijken en verbinden, mondiger en weerbaar maken en zo telkens opnieuw grip geven op de veranderende maatschappij. We stimuleren daarom vanuit Noord-Nederland een toegankelijke en activerende literaire cultuur. Kernwaarden zijn daarbij artistieke kwaliteit, diversiteit, actualiteit en verbinding.

Literatuur maakt mensen weerbaar tegen dominante opvattingen binnen en buiten de eigen bubbel. Zij maakt het mogelijk nieuwe werelden te ontdekken: een andere cultuur of een andere fysieke omgeving. Dat kan fijn zijn, als ontsnapping uit de dagelijkse beslommeringen, maar het kan je ook helpen je in de ander te verplaatsen. Als lezer word je meegenomen in de gedachten, gevoelens en ervaringen van een al dan niet fictief ander en leert zo begrijpen wat die ander drijft. Dankzij spiegelneuronen bouwt de lezer letterlijk een reeks aan ervaringen op.

Literatuur maakt ook mondiger: niet alleen vergroot ze de taalbeheersing, ze helpt om grip te krijgen op de eigen gevoelens, gedachten en ervaringen, dankzij de genuanceerde taal waarin ze gevat is. Ze geeft woorden aan grote gebeurtenissen: nieuw leven, ziekte of liefde. Je realiseert je dat je iets altijd al hebt geweten, maar niet wist dat er woorden voor waren. Ook kan ze eenvoudigweg een spel zijn, taalplezier. Dat uit zich in het genieten van woorden, zinsbouw, ritme, klank en de opgeroepen beelden.

Traditioneel krijgt literatuur vaak vorm in een publicatie of een podiumpresentatie en ook onze activiteiten zijn en blijven veelal publieksactiviteiten. Maar literatuur is ongekend vrij en dus veelzijdig in de verschijningsvormen ervan. Literatuur is verbeelding die wordt opgeroepen door middel van taal, door de betekenis, ritme en klank van woorden. Het gebruikte medium hangt af van de inhoud van het literaire werk en van het beoogde publiek. Verbeelding kan worden opgeroepen in een boek of via een presentatie, maar evengoed een enkele dichtregel zomaar op straat of in een literaire podcast. Door op deze manier naar literatuur te kijken, maak je beter gebruik

van de mogelijkheden van de kunstdiscipline en bereik je potentieel ook een ruimer publiek. Dat is wat we bij NOORDWOORD doen.

We bouwen aan een literaire cultuur: In een gezonde literaire cultuur is er een constante uitwisseling tussen de verschillende deelnemers aan die cultuur: lezers en schrijvers, amateurs en professionals, organisaties en individuen. Overal wordt georganiseerd en is literatuur terug te vinden: van cafés tot kantorencomplexen, van buurtcentra tot zorgcentra. Literatuur wordt ingebed in andere kunstdisciplines en actieve omgang met literatuur is voor velen een vorm van vrijetijdsbesteding, expressie en reflectie. Binnen NOORDWOORD werken we aan een stevige literaire basis en moedigen anderen aan tot ontwikkelen van literaire activiteiten en producties.

We maken literatuur toegankelijk voor iedereen: We willen ons enthousiasme over literatuur en de kracht ervan met zoveel mogelijk mensen delen en leggen de lat daarom hoog: We willen er zijn voor lezers, luisteraars en schrijvers, professionals, talenten en amateurs, fysiek en online. We willen er zijn voor trouwe bezoekers, maar ook groepen potentiële lezers bereiken, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond of eventuele beperkingen. Omdat de drempel voor cultuurdeelname in de geijkte cultuurhuizen voor veel mensen erg hoog ligt zullen we dat ook moeten doen op plekken die vertrouwd voelen: buurtcentra, jongerencentra en verzorgingshuizen. We nemen daarnaast fysieke beperkingen zoveel mogelijk weg voor bezoekers aan onze activiteiten. Dat doen we door evenementen rolstoeltoegankelijk te organiseren, buddy's aan te bieden aan blinden en slechtzienden, en een gebarentolk in te zetten bij interviews en debatten.

We stimuleren een actieve beleving van literatuur: We scheppen condities waarbinnen mensen zelf participeren in de literaire cultuur. Zelf lezen, luisteren, schrijven, bespreken en literaire activiteiten bezoeken of organiseren. We betrekken deelnemers zélf in de activiteiten om de literaire ervaring te versterken. Dat doe we via actieve omgang met literatuur, zoals schrijven, maar ook via ogenschijnlijk passieve handelingen. Zo worden lezers aangemoedigd de leeservaring te bespreken met anderen; festivalbezoekers worden actief betrokken in vraaggesprekken rond programma's of in literaire performances. Het woord 'publiek' maakt plaats voor 'bezoeker'. Zo wordt via literaire ervaringen de nieuwsgierigheid naar en begrip voor de ander aangewakkerd.

We helpen noordelijk talent professionaliseren: Binnen een actieve literaire cultuur is er ruimte voor mensen om hun talent te ontdekken en te ontwikkelen en om te experimenteren met nieuwe vormen. Er is volop aanbod voor (binnen- en buitenschoolse) kennismaking met creatief schrijven, verdere verdieping en uiteindelijke bekwaming tot het professionele schrijverschap. In zo'n gezonde ontwikkelsituatie worden schrijvers of literaire makers opgeleid in een kunstvakopleiding creatief schrijven. Binnen NOORDWOORD focussen we op de professionalisering van schrijftalent en dragen waar mogelijk en relevant bij aan verdere ontwikkeling van de talentketen.

We hebben Noord-Nederland als uitvalsbasis: We zijn gevestigd in het hart van de stad Groningen, die als enige grote stad in de provincie Groningen tevens het culturele centrum is van de provincie. Ook onze festivals Dichters in de Prinsentuin en Het Grote Gebeuren vinden plaats in de binnenstad. Ze blijven de basis vormen van NOORDWOORD, als knooppunt van al onze activiteiten: activiteiten in de stadswijken en de ommelanden, talentontwikkeling, prijzen en producties. We werken veel samen en brengen literaire makers en publiek samen uit Groningen, de noordelijke provincies, andere delen van het land en andere taalgebieden. Direct over de landsgrens werken we samen met organisaties uit Vlaanderen en met name Noord-West Duitsland. Zo dragen we bij aan een groot literatuurnetwerk en verrijking van de lokale, regionale en Nederlandstalige literatuur.

We programmeren en produceren divers: Diversiteit is altijd een aandachtspunt in onze programmering en producties. Om te voorkomen dat we ons beperken tot onze eigen redactiebubble werken we samen met gastprogrammeurs, samenwerkingspartners met een niet-literair profiel en uiteenlopende community's. We maken ruimte voor uiteenlopende genres en stijlen en zetten toegankelijk werk naast beeldspraakrijke teksten. We zorgen er actief en bewust voor dat de auteurs en artiesten die we betrekken een diverse groep vormen, met onder meer verschillen in leeftijd, gender, culturele achtergrond en geboortegrond.

We verbinden: Bij alles wat we doen speelt verbinding een belangrijke rol. We slaan de brug tussen literatuur uit het noorden en literatuur elders in Nederland en daarbuiten. We grijpen de activiteiten aan om via literatuur te bespreken wat maatschappelijk speelt; dat doen we op én naast het podium. We zetten talent naast ervaren schrijvers en publiekslievelingen. En we brengen alle deelnemers

aan de festivals nog sterker met elkaar in contact: schrijvers, bezoekers, andere sprekers, andere makers.

We bieden kwaliteit: De inhoudelijke kwaliteit van onze programma's en producties staat onderaan in dit overzicht, maar centraal in de programmering. Bij de invulling en realisatie daarvan zoeken we daarnaast ook volop naar inbedding in de actualiteit en vernieuwing van de literatuur. We werken samen met gerenommeerde auteurs en andere betrokkenen, zoals andere artiesten, programmamakers en gespreksleiders, maar zetten ook talentvolle starters in. We grijpen terug op klassiekers, maar creëren ook volop ruimte voor innovatieve projecten en voor experiment. We bieden soms wars van de tijdgeest het podium aan steengoede schrijvers en oevrebouwers die minder mediageniek zijn, en investeren ook zo in de kwaliteit en ontwikkeling van literatuur.